

Всеукраїнська екологічна ліга

Звіт про роботу Всеукраїнської екологічної ліги у 2008 році

ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА

Станом на **25 грудня 2008 р.** маємо **230 міських, районних та селищних осередків**. Чисельність організації складає **12302 осіб**.

Проведено **семінар-нараду** за темою «Екологічна безпека: регіональні аспекти» для голів ОО ВЕЛ, голів Наукових Рад ОО ВЕЛ, координаторів ОО ВДС «Екологічна варта», голів РО, МО ВЕЛ, координаторів РО, МО, СО ВДС «Екологічна варта» на базі Навчально-тренінгового центру ВЕЛ з 29 по 5 серпня 2008 р.

Учасникам семінару були надані методичні рекомендації по організації роботи осередку, веденню документації, з проведення тематичних заходів, акцій, співпраці з органами державної влади, місцевого самоврядування, співпраці із ЗМІ.

У програмі семінару були: практичне заняття «Методика проведення екологічних екскурсій в природі»; загальна нарада з організаційно-методичної роботи; ділова гра «Практичні дії на захист довкілля»; круглі столи «Екологічна безпека: регіональні аспекти»; «Залучення науковців до практичної природоохоронної діяльності»; «Регіональні екологічні проблеми та участь осередків Всеукраїнської екологічної ліги та Всеукраїнської дитячої спілки «Екологічна варта» у їх розв'язанні; «Екологічна освіта та виховання – складова освіти в інтересах збалансованого розвитку».

За підсумками роботи було узагальнено пропозиції Наукової Ради ВЕЛ та ухвалено рішення семінару-наради.

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА РОБОТА

15 лютого відбулося засідання Наукової ради ВЕЛ за темою «Система поводження з твердими побутовими відходами в Україні: стан та перспективи». Активну участь в засіданні взяли участь члени Наукових Рад таких обласних організацій: Вінницької, Дніпропетровської, Закарпатської, Полтавської, Харківської, Херсонської, м. Києва та АР Крим.

28-29 лютого у Києві відбулася міжнародна конференція «Генетично модифіковані організми: наукові та практичні аспекти, ризики та законодавче врегулювання», в якій візьмуть участь науковці України, Росії, США, Німеччини, представники органів влади, громадськість. В рамках конференції відбулися такі заходи: прес-конференція для ЗМІ; телеміст з науковцями зі США.

1-2 жовтня в м. Києві відбулася Всеукраїнська студентська конференція «Освіта, наука, релігія на захисті довкілля», яку проводив Національний молодіжний центр «Екологічні ініціативи» за підтримки Всеукраїнської екологічної ліги та Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту. В конференції взяли участь студенти ВНЗ з 23 областей, АРК та міст Києва і Севастополя.

27 жовтня у Києві відбувся другий Український екологічний конгрес «Пріоритети збалансованого (сталого) розвитку України». Засідання конгресу тривало два дні, протягом яких відбулося: Презентація першої у Східній Європі тритомної Екологічної енциклопедії, пленарні засідання, робота круглих столів, секцій та тематичних робочих груп Конгресу.

28 листопада відбулася у Києві Всеукраїнська науково-практична конференція «Збалансований (сталий) розвиток: теоретичні та практичні аспекти», яка була організована Міністерством освіти і науки України, Академією муніципального управління, Всеукраїнською екологічною лігою, Програмою розвитку ООН. Прийняті рекомендації надіслані Комітетам Верховної Ради України з питань державного будівництва і місцевого самоврядування, бюджету, економічної політики, фінансів і банківської діяльності, Секретаріату Президента України, Національній раді з питань державного управління та місцевого самоврядування, Міністерству будівництва та регіонального розвитку України, Міністерству освіти і науки України, Головному управлінню державної служби України, Фонду сприяння місцевому самоврядуванню України, Асоціації міст України та громад.

2 грудня у Дніпропетровську відбулася науково-практична конференція «Екологічні проблеми гірничо-металургійного комплексу України за умов формування принципів збалансованого розвитку».

Проведено презентації Екологічної енциклопедії – на всеукраїнському (м. Київ) та регіональних рівнях (Дніпропетровська, Черкаська області).

Крім участі у наукових заходах всеукраїнського рівня кожна обласна організація проводить наукову роботу на регіональному рівні.

Так, **Наукова Рада Вінницької ОО ВЕЛ** займається розробкою програм збереження біорізноманіття, збільшення ПЗФ Вінницької області, проводяться наукове обґрунтування щодо створення нових заповідних територій.

Проводять роботу по співпраці з кафедрами екології політехнічного, аграрного, медичного, фінансово-економічного, педагогічного університетів, університету «Україна» в напрямі розробки заходів щодо залучення студентської молоді до активної науково-дослідної та природоохоронної діяльності.

Вінницькою ОО ВЕЛ спільно з управлінням культури та туризму Вінницької ОДА та Вінницьким державним педагогічним університетом імені Михайла Коцюбинського розроблено положення про конкурс створення емблеми і слогана «Вінниччина туристична» для учнів шкіл та студентів навчальних закладів I-IV рівня акредитації. Метою конкурсу є популяризація серед учнівської та студентської молоді туристичних можливостей Вінницької області; розроблення оригінальної туристичної емблеми Вінниччини та салогану; підвищення рівня поінформованості молоді про туристичний та рекреаційний потенціал рідного краю.

Проводилося опитування мешканців Вінницького та Хмельницького району щодо проблеми твердих побутових відходів (сміття) та поводження з ними, розроблені анкети-опитувальники.

Проведена благодійна акція «Я допомагаю природі», зібрані кошти будуть направлені на будівництво вольєрів для бездомних тварин.

Наукова робота є одним із головних напрямів діяльності **Волинської організації**. Проведено наступні заходи: міжнародна наукова конференція «Проблеми екології людини» (листопад, Луцьк); районний семінар «Ліс – легені України» в смт Шацьку. Оргкомітет очолив голова РО В. С. Ковш. Семінар проводивсь на основі музею «Природа»; районний методичний семінар

«Екологічна освіта в сільській школі» в смт Ківерці. Оргкомітет очолила голова РО Г. Ф. Стецькович.

Приділяється увага методичній роботі:

1. Підготовка посібника «Основи виживання», який видається за подібною тематикою в Україні вперше.
2. Підготовка серії краєзнавчих карт для сільських шкіл області (2 карти з 5 завершено і підготовлено до друку).
3. Проведено чергову щорічну виставку екологічних робіт на тему «Мій голос я віддаю на захист природи» (листопад), де було зібрано до 50 творів молоді. Означені роботи мають різну форму виконання: малюнки, фотоальбоми, вишиванки, ручні композиції. Кращі учасники виставки відзначені спеціальними посвідченнями, грамотами та подяками. За матеріалами виставки зараз випускається кольоровий буклет, куди, крім текстових та рекламних повідомлень, увійдуть фотографії кращих робіт та їх виконавців.

Члени **Дніпропетровської ОО** та Дніпропетровського МО ВЕЛ взяли участь у IX науково-практичній конференції, присвяченій Всесвітньому Дню води та Дню довкілля (березень), у конференції еколого-виробничого об'єднання дітей та учнівської молоді за темою «Природоохоронна діяльність серед підростків», у науково-практичній конференції «Екологічний інтелект 2008» (квітень), організували та провели науково-практичну конференцію «Екологічні питання функціонування зеленого кільця міста» (червень), науково-практичну конференцію «Екологічні проблеми гірничо-металургійного комплексу України за умов формування принципів збалансованого розвитку» (грудень).

Членами Дніпропетровська ОО ВЕЛ було підготовлено наукове обґрунтування створення Національного природного парку «Самарський бір» в долині р. Самара.

Закарпатська ОО ВЕЛ проводить значну науково-дослідницьку роботу.

Протягом 9-10 та 28 листопада в смт Великий Бичків Рахівського району, членами ЗОО ВЕЛ організовано та проведено міжнародні семінари щодо підготовки заявки на міжнародний проект «Комплекс заходів з інтегрованого управління земельними і водними ресурсами у Верхній Тисі, Україна – Румунія». Заявка подана в рамках фінансування ПРООНТЕФ, з залученням органів місцевої влади, партнерів з Румунії та України, представників зацікавлених організацій. У зустрічі прийняв участь спостерігач Міжнародної комісії з охорони річки Дунай (ІСРБК) – Георг Раст.

6-10 жовтня в м. Ужгороді відбулась міжнародна науково-практична конференція «Природне середовище України і духовність». Члени ВЕЛ прийняли активну участь в організаційних роботах та виступили з доповідями (голова ОО ВЕЛ В. Ю. Лобко, голова НР С. С. Поп). Доповіді опубліковані в збірнику.

Спеціалістами ОО ВЕЛ періодично проводились виступи на обласному телебаченні, публікації матеріалів спостережень за забрудненням атмосферного повітря.

У період з 4 по 6 листопада в рамках реалізації програми двохстороннього співробітництва на прикордонних водах з Угорщиною, члени ВЕЛ прийняли участь у проведенні вимірювань витрат води на території Угорщини, провели

раунд переговорів, щодо експлуатації автоматизованих гідрометеорологічних станцій та обговорили перспективи подання спільної заявки на міжнародний проект (Блох, Манівчук).

В жовтні члени ОО ВЕЛ взяли участь у обласних навчаннях щодо «Дій органів влади при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру».

25 листопада з ініціативи ОО ВЕЛ, разом з управлінням інноваційних впроваджень Ужгородської міської ради та іншими громадськими організаціями в приміщенні міськвиконкому проведені громадські слухання «Фактичний стан забруднення атмосферного повітря у м. Ужгороді. Проблеми та шляхи вирішення». За результатами слухань Ужгородській міській раді рекомендовано створити міжгалузеву експертно-координаційну раду з питань екології з широким колом повноважень отримання інформації, моніторингом і правом надання рекомендацій.

Члени Запорізької ОО ВЕЛ проводять науково-дослідницьку роботу з дослідження стану навколишнього середовища районів м. Запоріжжя.

Співпрацюють з Запорізьким національним технічним університетом, Запорізьким національним університетом, Запорізьким медичним університетом, Запорізькою інженерною академією, Запорізьким інститутом державного та муніципального управління.

Тернопільська організація має у своїх лавах багато молоді, зокрема студентської, яку залучає до наукової роботи.

Силами членів Тернопільської ОО ВЕЛ організований і проведений круглий стіл «Екологія Тернополя: проблеми та перспективи» спільно з міським відділом екології та обласною науковою бібліотекою.

Членами Бережанського РО проводиться значна робота по охороні малих річок. Опис річок роблять діти та молодь.

За підтримки **Херсонської ОО ВЕЛ** на Півдні України запущено в дію підприємство з переробки твердих відходів «Юж – побут – 24».

Наукова рада **Хмельницької ОО ВЕЛ** провела круглий стіл «Поширення генетично-модифікованих організмів на Україні. Наслідки для довкілля та людини» (12.12.08).

Для **Черкаської ОО ВЕЛ** пріоритетним напрямом є науково-дослідницька робота.

На базі Черкаського державного технологічного університету відбулася IV обласна молодіжна науково-практична конференція «Екологічно безпечне використання водних ресурсів Черкащини – шлях до поліпшення якості питної води» (04.12.08). Голова ОО ВЕЛ Фоміна Наталія Максимівна отримала від представників управління освіти Черкаського міськвиконкому лист-подяку за багаторічну громадську діяльність в організації та проведенні природоохоронних заходів з охорони навколишнього природного середовища, що сприяють формуванню екологічного світогляду, освіти та культури серед молоді. Наталію Максимівну обрано головою Громадської Ради при обласному управлінні охорони навколишнього природного середовища.

В рамках конференції було організовано круглий стіл «Запровадження в школах м. Черкаси національної моделі освіти для стійкого розвитку».

Члени Черкаської ОО ВЕЛ, студенти-екологи провели 6 просвітницько-виховних лекцій на екологічну тематику серед студентів I–IV курсів інженерних спеціальностей та 48 просвітницько-виховних заходів на екологічну тематику в 15 загальноосвітніх закладах I–II ступеню акредитації, коледжах та ліцеях міста Черкаси, Черкаського, Золотоніського, Смілянського, Корсунь–Шевченківського та Чигиринського районів.

На базі обласної бібліотеки для юнацтва ім. В. Симоненка організовано засідання екологічних студій:

25 квітня 2008 р. – «Вода – цілющий мінерал життя». На засіданні виступили голова ОО ВЕЛ Н. М. Фоміна та еколог КП «Черкасиводоканал» Н. І. Шевченко.

15 вересня 2008 р. – «Доля України, українців очима екологів». для учнів ЗОШ № 5 м. Черкас. На засіданні виступили голова ОО ВЕЛ Н. М. Фоміна та голова Черкаського МО ВЕЛ Н. І. Свояк, к. б. н., доцент Черкаського державного технологічного університету. Було проведено обговорення заявлених тем, школярів ознайомили з літературою екологічного спрямування. Учасники отримали інформаційний вісник водоканалу та буклети «Обережно, амброзія!», які видала Черкаська ОО ВЕЛ.

22 грудня 2008 р. – «Відеомандрівка “Стежками рідного краю”» з підведенням підсумків конкурсу реферативних досліджень «Черкащина заповідна». Переможців конкурсу було нагороджено подарунками від Черкаської ОО ВЕЛ та обласного товариства охорони природи.

Значну роботу здійснює Наукова Рада **Чернігівської ОО ВЕЛ**. Проведено експедиційне вивчення стану рідкісних рослин та тварин Сосницького та Корюківського районів, зроблено описи, картування місцезростань та місць існування рідкісних видів.

Чернігівська Ліга плідно співпрацює з багатьма вищими навчальними закладами: Чернігівський державний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, Інститут сільськогосподарської мікробіології УААН. Це дає можливість залучати до лав організації молодь, науковців, які професійно займаються екологічними питаннями.

Наукова Рада **Київської міської організації ВЕЛ** протягом звітнього періоду було розроблено ряд аналітичних довідок до відповідних міністерств та відомств з пропозиціями та обґрунтуванням заходів щодо покращення екологічної ситуації.

Створено експертну групу з підготовки висновків громадської екологічної експертизи.

Науковці Києва співпрацюють з журналом «Екологічний вісник», реферативним журналом «Екологія», брали участь у виданні «Екологічної енциклопедії».

Проаналізувавши вищевикладену інформацію є можливість зробити ряд висновків:

1. Наукові Ради Всеукраїнського та обласного рівня відіграють значну роль у посиленні авторитету ВЕЛ у розв’язанні екологічних проблем на національному та регіональному рівнях.

2. Складається тенденція щодо створення Наукових Рад на базі одного чи двох Вищих навчальних закладів обласного центру, переважно де працює голова Наукової Ради. Рекомендується залучати до роботи Рад широке коло науковців з різних наукових установ, навчальних закладів. Такий склад Ради дасть можливість всебічно розв'язувати місцеві екологічні питання.

3. Пропонується створити експертну групу Всеукраїнської екологічної ліги для підготовки висновків громадської екологічної експертизи щодо будівництва еколого-небезпечних об'єктів.

ПРАКТИЧНІ ПРИРОДООХОРОННІ АКЦІЇ

Обласні організації активно беруть участь у всіх акціях Ліги, залучаючи до цієї роботи різні версти населення, державні органи влади, інші громадські організації. А також, в окремих областях започатковані регіональні природоохоронні заходи.

Лютий-березень – щорічна всеукраїнська **акція «Первоцвіт»**, в ході якої проводилася еколого-просвітницька та пропагандистська робота щодо роз'яснення важливості збереження первоцвітів серед учнів, молоді, пересічних громадян; розповсюджувалися листівки, наклейки, методичні поради щодо збереження первоцвітів. До Міністерства охорони навколишнього природного середовища України, Міністерства внутрішніх справ, обласних та міських управлінь охорони природи та внутрішніх справ надіслано листи з пропозиціями щодо посилення контролю за збереженням та охорони ранньоквітучих рослин. З представниками правоохоронних органів здійснювалося патрулювання членами ВЕЛ та ВДС «Ековарта», в ході якого вилучалися букети первоцвітів та складалися протоколи на порушників закону. В навчальних закладах проведено бесіди на уроках, серед батьків і населення, тематичні вікторини, конкурси листівок, виступи міні-театрів, лекторських груп тощо.

Акція «Первоцвіт» має широке поширення серед членів **Волинської ОО ВЕЛ**. Проводиться заздалегідь просвітницька, пропагандистська, інформаційна робота щодо актуальності охорони первоцвітів. Залучаються активно ЗМІ. Силами активістів виконані рейди по вилученню ранньоквітучих рослин з продажу. Ліговці опікуються місцезростанням рідкісних рослин цієї групи, але методика їх охорони мало перспективна силами активістів організації. Підтримки органів державної влади в цьому питанні ліговці не отримали.

Під час проведення акції «Первоцвіт» активісти **Дніпропетровська ОО ВЕЛ** звернулись до керівних та виконавчих органів щодо спільного проведення акції «Первоцвіт», в ході якої було організовано патрулювання на територіях вокзалу, центральних міських ринках.

Донецька ОО ВЕЛ. В рамках акції «Первоцвіт» був організований VII обласний конкурс «Збережемо первоцвіти» у Будинку природи.

Полтавська ОО ВЕЛ В рамках акції «Первоцвіт» були проведені наступні заходи: виявлено місця, де ростуть первоцвіти з метою організації їх охорони. В лісотехнічному коледжі експонувався стенд, в якому висвітлені актуальні питання захисту первоцвітів. В бібліотеці оформлений куточок «Первоцвіт». На території коледжу висаджено первоцвіти: пролісок, підсніжник звичайний, нарцис білий, барвінок малий.

Члени Черкаської ОО ВЕЛ активно працювали в рамках акції «Первоцвіт» (березня-квітня) разом зі студентами біологічного факультету ЧНУ ім. Б.Хмельницького, членами НМЦ «Екологічні ініціативи». До роботи запрошувалися державні інспектори. Проведено біля 20 рейдів під час яких розповсюджувалися інформаційні повідомлення про штрафи за продаж первоцвітів. Видано екологічний плакат «Первоцвіти Черкащини». Черкаською МО ВЕЛ (голова Н. І Свояк) за сприяння Державного управління охорони навколишнього природного середовища в Черкаській області було організовано виїзд (29.03.08) на територію заповідників «Холодний яр» та «Білосніжний» Чигиринського району, де були проведені акції «Первоцвіт» та «Нове життя джерел».

Чернігівська ОО ВЕЛ. Під час акції «Первоцвіт» пройшли рейди по виявленню незаконної реалізації ранньоквітучих рослин, ботанічні екскурсії для учнів та студентів. Проведено дослідження поширення весняних ефемероїдів на Чернігівському Поліссі, роз'яснювальну роботу серед місцевого населення. Акція успішно пройшла в Чернігівському МО, РО, Ріпкинський РО, Ніжинському МО. Здійснено рейди у зелені зони та по ринках для перевірки дотримання природоохоронного законодавства.

Членами Київської міської організації ВЕЛ та КМО ВДС «Екологічна варта» в рамках акції «Первоцвіт» проведено міський конкурс листівок-звернень на захист первоцвітів. Проведено масові тематичні заходи просвітницького та інформаційного змісту. Спільно з управлінням охорони навколишнього природного середовища в місті Києві проводились рейди в місцях продажу ранньоквітучих квітів.

Севастопольська МО. Акція «Первоцвіт» – організований конкурс творів та малюнків. Кращі твори були прочитані на Севастопольському радіо. У Домі природи провели тематичний тренінг.

Березень, жовтень – акція «Посади своє дерево».

Під час акції «Посади своє дерево» вінницькі ліговці висадили саджанці калини біля Вінницького національно технічного університету; виховні заходи у школах та дитячих садках.

«Посади своє дерево» – традиційна акція для **Волинської організації**. Члени Волинської ОО ВЕЛ закладали ліс у Маневицькому районі,

Дніпропетровською ОО ВЕЛ весною під час акції «Посади своє дерево» було висаджено саджанці липи біля р. Самари (лютий-березень), кленів у Дніпро-Орельському заповіднику у рамках акції «Майбутнє лісу у твоїх руках», проведена закладка школки простратірованих жолудів дубу червоного, дерева та кущі на території Довгинцевського району м. Кривий Ріг (квітень).

Силами членів **Донецької ОО ВЕЛ** навесні були висаджені дерева шкільних територіях осередків «Екологічної варти» в рамках акції «Посади своє дерево».

Активістами **Закарпатської ОО ВЕЛ** висаджено 1200 саджанців дерев та декоративних насаджень на виділеній містом території, прибрана знаменита в Ужгороді «липова алея», проведена інвентаризація дерев, висаджених осінню 2007 року. На окремих ділянках висаджені нові саджанці, взамін знищених.

Запорізька ОО ВЕЛ під час акції «Посади своє дерево» висадили дерева вздовж алеї; допомагали в упорядкуванні території із віковими деревами силами членів організації, студентів Запорізького національного університету, за участі інших громадських організацій (місцевого та регіонального рівнів).

Весною члени **Херсонської ОО ВЕЛ** під час акції «Посади своє дерево» висаджували дерева у Ботанічному саду Херсонського університету.

Під час акцій «Посади своє дерево» та «Вербовий пояс» членами **Хмельницької ОО ВЕЛ** були висаджені пагони верби біля малих річок області.

Акція «Посади своє дерево» в Черкаській ОО ВЕЛ:

12 квітня в районі площі 700–річчя було висаджено 45 саджанців липи, беріз, кленів та калини. Організатор акції: міська організація ВЕЛ (Н. І. Свояк) та студенти – члени осередку ЧДТУ НМЦ «Екологічні ініціативи».

13 квітня члени Черкаської ОО НМЦ «Екологічні ініціативи», студенти біологічного факультету ЧНУ ім. Богдана Хмельницького взяли участь в закладанні нового парку в селі Мала Кам'янка Чорнобаївського району. В заході брали участь заступник голови Черкаської обласної адміністрації В. А. Гресь, народний депутат України М. В. Томенко, голова Чорнобаївської районної ради та інші гості. До заходу також долучились учні місцевої школи. Активними учасниками озеленення були ректор ЧНУ ім. Б.Хмельницького А. І. Кузьмінський та декан біологічного факультету М. Н. Гаврилюк, які працювали пліч опліч зі студентами не покладаючи рук. Було висаджено біля 500 дерев та кущів 25-ти видів, а також закладена альпійська гірка.

14 квітня осередком ВДС «Екологічна варта» ЗОШ № 30 (координатор Н. П. Мигаль) висаджено 30 саджанців берізок на території школи. Саджанці було надано Свідівським лісництвом.

15 квітня члени ОО ВЕЛ, студенти, члени осередку ЧДТУ НМЦ «Екологічні ініціативи» висадили 5 ялинок та 20 берізок в районі вул. Сєдова, 3.

17 квітня члени міської організації ВЕЛ у співпраці з місцевим населенням по вулиці Сумгайтського 30 висаджено 30 саджанців липи, кленів, каштанів, беріз, ялинок. На цій території протягом кількох років київська фірма намагається побудувати АЗС. Акцію підтримала місцева громада з надією, що створення скверу унеможливить будівництво шкідливого об'єкту на цій території.

Дерева та кущі на всі акції Черкаської ОО ВЕЛ було надано відділом екології та раціонального природокористування Черкаського міськвиконкому безкоштовно.

Члени **Чернівецької ОО** активно беруть участь в акції «Посади своє дерево». Члени Хотинського РО працюють над створенням колекції бузку (сірингарій). Активісти Путивльського РО ВЕЛ підтримують шкільне лісництво.

Члени **Чернігівської ОО ВЕЛ** висадили берези та сосни в урочищі «Ялівщина» під час акції «Посади своє дерево».

Київська МО ВЕЛ. Кожного року активно проходить акція «Посади своє дерево». Традиційно організація опікується парком «Позняки».

Крім того, щороку акція «Посади своє дерево» проходить у шкільних осередках КМО ВДС «Екологічна варта», де діти разом з дорослими саджають дерева, кущі, квіти на пришкільних ділянках. Восени та навесні ліговці, вартівці

Шевченківського та Святошинського районів проводять роботи по благоустрою парку «Нивки», а Голосіївського району – Голосіївського лісу.

Шевченківський РО ВЕЛ проводить акцію на території Ботанічного саду ім. Фоміна.

Севастопольська МО ВЕЛ. Члени організації висадили дерева та кущі декоративних сортів на алеї випускників на вул. Галини Петрової та гімназії № 8, проведення акції з обрізання кущів та догляду з а деревами на території міського парку та гімназії № 8.

Квітень-вересень – акція «**Амброзія небезпечна рослина**».

Чечельницький РО **Вінницької ОО ВЕЛ** проводить пропагандистську діяльність в рамках акції «Амброзія – небезпечна рослина»: відбулися зустрічі з представниками місцевої влади, санепідстанцією, лікарями, населенням для обговорення шляхів вирішення проблеми з розповсюдження небезпечної рослини.

В рамках акції «Амброзія – небезпечна рослина» членами **Дніпропетровської ОО ВЕЛ** проводилось знищення шкідливих рослин на смітниках, покинутих територіях, в окремих жилих масивах.

Черкаські активісти провели акції «Амброзія – небезпечна рослина» на території «Студентського» скверу в м. Черкаси, парку 50-річчя.

У червні традиційно підводимо підсумки щорічного всеукраїнського конкурсу «**Мій голос я віддаю на захист природи**».

В цьому році конкурс проходив за такими номінаціями: екоПлакати на тему: «Екологічно чисті та безпечні продукти», малюнок на тему: «Збереження природно-заповідного фонду України», позакласний захід екологічної спрямованості на тему: «Збалансований (сталий) розвиток», авторські програми з екології, екологічні казки, екологічні тренінги на тему «Збалансований (сталий) розвиток», «Екологічна варта чекає на тебе!», фотографія «Природно-заповідний фонд України», презентація екологічно чистих продуктів, виробництв, екологічні гасла, екологічні загадки, комп'ютерні ігри екологічного спрямування.

Участь у конкурсі взяло понад 600 осіб із майже всіх областей. Найбільшу активність виявили Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Запорізька, Луганська, Полтавська, Рівненська, Сумська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська, Чернігівська, Чернівецька обласні організації та Київська міська.

Позитивно те, що були проведені майже в усіх регіонах обласні конкурси. На всеукраїнський тур представлені кращі роботи, оформлені за вимогами Положення про конкурс. Всім учасникам направлені листи подяки, переможці відзначені подарунками.

У всіх організаціях ВЕЛ пройшли виставки за результатами проведення цього конкурсу. Під час проведення різних обласних заходів екологічного змісту виставлялись кращі конкурсні роботи.

Грудень – акція «**Збережи ялинку**».

Всі обласні організації ВЕЛ підтримали цей захід. В школах проведено конкурси «Замість ялинки – зимовий букет». Членами Ліги та Варти

розповсюджуються листівки, звернення до населення щодо захисту хвойних дерев. В деяких областях членами нашої організації разом з громадськими інспекторами здійснювалося патрулювання у місцях вирубки зелених красунь та місцях незаконного продажу.

Знайшли підтримку природоохоронні акції ВЕЛ: **«Громадська інвентаризація зелених насаджень у парках, скверах, на прибудинкових територіях»**, екологічна експедиція **«Громадський контроль за станом природно-заповідного фонду»**.

Активно відзначається День довкілля.

Вінницька ОО ВЕЛ організувала та провела наступні заходи: екологічні уроки з реабілітаційним соціально психологічним центром «Обрій» (для дітей, що мають функціональні обмеження); упорядкування прибережної зони біля р. Сабаров; виховні заходи у школах та дитячих садках.

До Дня довкілля члени **Волинської ОО ВЕЛ** облаштували шкільний дендрарій Затурцівської ЗОШ, прибережні смуги біля витoku річки Тур'я.

Активно члени **Дніпропетровської ОО ВЕЛ** брали участь в акціях, присвячених Дню довкілля: було проведено акцію «Весняна толока з озеленення та благоустрою» спільно з міськвиконкомом та РДА, благоустрій території плавбази клубу «Бригантина», території ботанічного саду Дніпропетровського національного університету, Симферопольського парку, гідропарку ім. Леніна, заказника «Лівобережний». Для молоді спільно з міськими бібліотеками Дніпропетровська, Дніпропетровським облводгоспом була організована та проведена Екологічна година для молоді «Що їмо, що п'ємо, чим дихаємо».

До Всесвітнього Дня води були проведені різноманітні акції: конкурси дитячих малюнків, конкурси на кращий твір, висадка дерев та кущів на берегах річок і ставків, очищення від сміття берегів річок, озер, ставків в регіонах області.

До Дня довкілля члени **Житомирської ОО ВЕЛ** очищали береги річки Гнилоп'ять, прибирали парк Слави.

Члени **Запорізької ОО ВЕЛ** до Дня довкілля провели такі заходи: благоустрій території парку по вул. Якова Савицького; розчищення території дитячих майданчиків.

Львівська ОО ВЕЛ до Дня довкілля виступила партнером Благодійного фонду «Крила надії» під час організації акції по прибиранню відпочинкової зони в Брюховецькому лісництві (17 травня 2008 р.). В акції брали участь 54 студенти Національного університету «Львівська політехніка». Результатами акції було 284 мішки сміття та розвішані на деревах таблички з написом: «Чисто не там, де прибирають, а там, де не сорять!».

Рівненська ОО ВЕЛ проводила природоохоронні заходи до Дня довкілля, Дня Землі: екологічний ранок «Міжнародному дню Землі присвячується»; обласна виставка малюнків і плакатів присвячена Дню Довкілля; тиждень охорони навколишнього середовища.

Тернопільська ОО ВЕЛ. До Дня довкілля **Бережанський РО** організував різноманітні заходи для різних вікових груп населення, серед яких виховна година для учнів 5 класу Бережанської гімназії «Природа це казка, яку треба

читати серцем»; батьківська конференція вихованців дитячого садочка «Золотий ключик» м Бережани, виступ «Як навчити дітей бачити і полюбити природу»; толока в міському парку; природоохоронна акція в с. Жуків; уроки екологічних знань для школярів та студентів «Заради дітей і життя на землі»; мандрівка в природу, обстеження місця зростання червонокнижних та регіональних рідкісних рослин в лісовому урочищі «Дикий горб».

Члени **Харківської ОО ВЕЛ** провели заходи, присвячені Дню довкілля: члени Валківського РО ВЕЛ провели благоустрій шкільних територій, сільського стадіону та пам'ятника слави, суботник в Литвинівському дендропарку. Проведені відкритих класних годин «Жити у злагоді з природою», «Живої води джерело», уроки-екскурсії до Дня довкілля у Валківському будинку Природи.

До Дня довкілля та в рамках весняної толоки озеленення та благоустрою **Черкаською ОО** та МО ВЕЛ разом з Черкаською організацією НМЦ «Екологічні ініціативи» та осередками ВДС «Екологічна варта» були проведені наступні заходи:

- 18 березня в обласній бібліотеці для юнацтва ім. В.Симоненка проведено засідання екологічних студій на тему «Екологія інформаційного простору» та організована виставка «Хвороби цивілізації».
- 21 березня відбулося підведення підсумків конкурсу міні-газет учнів навчальних закладів міста «Вода та здоров'я людини», присвяченого Міжнародному дню води. Організаторами конкурсу виступили: КП «Черкасиводоканал», управління установ освіти черкаського міськвиконкому, Черкаська ОО ВЕЛ, Черкаська обласна організація товариства охорони природи.
- 22 квітня в обласній бібліотеці для юнацтва ім. В.Симоненка була відкрита книжкова виставка до Дня землі.

Активно члени Черкаської ОО ВЕЛ долучилися і до проведення заходів, присвячених акції «Прибери планету». 12 квітня 2008 р. члени ОО ВЕЛ, НМЦ «Екологічні ініціативи», мешканці мікрорайону Митниця, діти зі школи-інтернату (разом біля 80 осіб) прибрали узбережжя р. Дніпра, була проведена робота по прибиранню узбережжя в районі мікрорайону Митниця, зокрема в Долині троянд. Паралельно здійснювалась пропаганда підтримання чистоти довкілля серед відпочиваючих. До заходу приєднались представники комунального господарства, а також працівники міського управління освіти на чолі з його головою С. І. Наєнком. Черкаська МО ВЕЛ (голова організації Н. І. Свояк) в рамках акції «Прибери планету» 18 квітня 2008 р. прибирали територію прибережно-захисної смуги Кременчуцького водосховища в районі річкового порту (площа 3 га). В акції взяли участь 60 студентів.

Черкаська ОО ВЕЛ спільно з Черкаською ОО НМЦ «Екологічні ініціативи» (голова організації О. С. Галушка), обласним товариством охорони природи за підтримки КП «Черкасиводоканал» (забезпечило автотранспортом та інвентарем) організували прибирання сміття вздовж шляху від Мотронинського монастиря (село Мельники Чигиринського району) до славетного тисячолітнього Дуба Максима Залізняка. В проведення акції взяли активну участь члени Чигиринської районної організації ВЕЛ (голова Б. В. Легоняк).

В рамках акції «Нове життя джерел» студенти Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького та Черкаського державного технологічного

університету – члени обласної організації НМЦ «Екологічні ініціативи», члени Черкаської ОО ВЕЛ прибирали територію природного джерела питної води «Дзюркало» в селі Мельники. Було пофарбовано дерев'яні частини будови джерела (квітень).

Черкаські активісти провели акцію «Громадська інвентаризація зелених насаджень у парках, скверах та прибудинкових територіях» («Студентський» сквер в м. Черкаси, парк 50-річчя, зелені насадження по вулицях Шевченка, Хрещатик).

Дуже потужно в цьому році пройшли заходи, присвячені Дню довкілля в **Чернівецькій ОО ВЕЛ**: створення фітоекосистем садочків у м. Чернівці; очищення берегів р. Прут, Серет, Дністер, укріплення берегів (Новодністровськ, Сокиряни, Заставнівський р-н).

Київський МО ВЕЛ продовжує роботу по обстеженню зелених насаджень Голосіївського лісу, парку «Нивки», парку «Партизанської слави».

Дуже активно здійснюється природоохоронна робота в Києві:

- захист від забудови заказника «Жуків острів» – через скаргу до міської прокуратури, підготовка експертних висновків для служби безпеки у м. Києві;
- надання підтримки мешканцям районів Києва в їхній боротьбі проти незаконної забудови територій паркових зон, скверів, знесення зелених насаджень;
- розгляд питання поводження з ТПВ у Києві, припинення створення несанкціонованих сміттєзвалищ на Борщагівці, боротьба проти будівництва сміттєспалювального заводу на Троєщині;
- виявлення фактів підготовки фальшивих документів для виділення земельних ділянок на підставних осіб в Голосіївському районі м. Києва для забудови. Під час цих шахрайських дій намагалися знищити лісові насадження в кварталах 32 та 36 Конча-Заспівського лісництва лісопаркового господарства «Конча-Заспа».

Севастопольська МО веде активну боротьбу за збереження об'єктів ПЗФ (зокрема, за збереження бухти Ласпі).

СПІВПРАЦЯ З ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ІНШИМИ ГРОМАДСЬКИМИ ОБ'ЄДНАННЯМИ

Всеукраїнська екологічна ліга в 2008 р.:

1. Брала участь в підготовці всіх головних урядових програмних документів з питань захисту довкілля:

- виступ першого заступника голови ВЕЛ Тимочко Т. В. під час громадського на обговорення Програми дій уряду і внесення пропозицій щодо пріоритетів екологічної політики;
- підготовка окремих розділів у Національній стратегії екологічної політики та Національному плану дій з охорони навколишнього середовища;
- підготовка пропозицій до Постанови Кабінету міністрів України з питань регулювання діяльності, пов'язаної з використанням ГМО.

2. За ініціативи ВЕЛ:

- проведено виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з екологічної політики у м. Біла Церква, а потім прийнято рішення про призупинення цього будівництва до проведення екологічної експертизи проекту;
- проведено спільне засідання Громадських Рад при Мінприроди та Держводгоспі з питань підтоплення, підготовлено пропозиції до Ради національної безпеки та оборони України;
- розглянуто на засіданні Комітету ВРУ з євроінтеграції питань поводження з ГМО в Україні.

3. Представники ВЕЛ беруть участь у роботі:

- Колегії Мінприроди України;
- Міжвідомчої комісії при Кабінеті Міністрів України з розв'язання екологічних проблем м. Дніпродзержинська;
- комісії Мінприроди з питань сертифікації і підготовки екологічних аудиторів;
- Національної комісії з питань ведення Червоної книги України;
- Національної Комісії з розбудови національної екологічної мережі;
- засіданнях урядових комітетів Кабінету Міністрів України, Комітетів ВРУ.

ВЕЛ у 2008 р. продовжила роботу з підготовки висновків громадської екологічної експертизи. Група наших фахівців підготувала комплексну екологічну експертизу ОВНС будівництва сталепрокатного заводу в м. Біла Церква. Наш попередній досвід в Полтавській області по громадській екологічній експертизі заводу Ворскла-Сталь і цьогорічні події нашою хвильою нас на створення громадської експертної ради при Всеукраїнській екологічній лізі, яка б об'єднувала фахівців принципових, високої кваліфікації, з різних галузей.

Переважна більшість регіональних організацій Всеукраїнської екологічної ліги мають своїх представників в Громадських Радах при облдержуправліннях охорони природи, 6 голів обласних організацій ВЕЛ обрані головами цих Громадських Рад.

Вінницька організація ВЕЛ плідно співпрацює з органами державної влади, а саме: Вінницька ОДА та обласна Рада, управління охорони навколишнього природного середовища у Вінницькій обл., управління молоді та спорту ОДА (проведення фестивалю екологічної творчості «Свіжий вітер», конкурсу «Свій голос я віддаю на захист природи»), регіональна екологічна інспекція, природоохоронна прокуратура, обласна станція дитячого та юнацького туризму, інститут удосконалення працівників освіти, обласний, міський, районні відділи народної освіти, навчальні заклади різних форм власності, міські, районні, селищні Ради.

Члени **Волинської ОО ВЕЛ** активно беруть участь у засіданнях Громадської Ради при Державному управлінні охорони навколишнього природного середовища.

Дніпропетровська ОО ВЕЛ співпрацює з органами державної влади з питань: охорони довкілля, надання статусу заповідних територій (природному утворенню Самарський ліс статусу національного природного парку «Самарський ліс») та дотримання природоохоронного законодавства відносно існуючих (вирішення долі подальшого заповідання першого громадського заказника

«Лівобережний» шляхом зміни його статусу); з питань поводження з відходами та рекультивація земель (розбудова рекреаційних зон в зеленому кільці міст Дніпропетровщини).

У Донецькій області при проведенні конкурсу «Мій голос віддаю на захист природи», фестивалю «Свіжий вітер», конкурсу «Збережемо первоцвіти», партнером виступало управління охорони природи.

Житомирська ОО ВЕЛ активний член Громадської Ради при держуправлінні охорони навколишнього природного середовища. На засіданнях Ради розглядаються актуальні питання екологічної ситуації в області та місті Житомирі.

Закарпатська ОО ВЕЛ продовжує активно співпрацювати з міськвиконкомом Ужгорода, облвиконкомом та облдержадміністрацією, іншими громадськими організаціями області (Регіональним молодіжним екологічним об'єднанням «Екосфера», ЗОЕНЦ, Асоціацією Агенції регіонального розвитку України, Закарпатським обласним товариством охорони природи та іншими).

Співпрацюємо з громадською радою при Держуправлінні охорони навколишнього природного середовища області. Членами ради є С. С. Поп (голова ради), В. В. Орел, В. Ю. Лобко, В. М. Манівчук.

Члени **Харківської ОО ВЕЛ** активно беруть участь в засіданнях Громадської ради при обласному управлінні охорони навколишнього природного середовища, на яких розглядають питання, пов'язаних зі складання плану дій, спрямованих на поліпшення екологічної ситуації в м. Харкові та області.

Співпрацюють з облдержадміністрацією, обласним управлінням освіти і науки, управлінням охорони навколишнього природного середовища.

Херсонська ОО ВЕЛ. Один з головних напрямів діяльності – формування регіональної екологічної політики і вирішуються такі питання у співпраці з органами державної влади.

Потужно займаються проблемами раціонального водокористування, водозберігаючими технологіями. Співпрацюють з органами державної влади, іншими організаціями. Інститутом гідромеліорації в м. Києві, Держводгоспом, облводгоспом, агропромом, управлінням охорони навколишнього природного середовища в м. Херсоні. Члени ОО ВЕЛ брали участь у виїзному засіданні Комітету Верховної Ради України з питань підтоплення у Херсонській області.

Черкаська ОО ВЕЛ успішно співпрацює з органами державної влади, іншими громадськими організаціями.

Голову Черкаської ОО ВЕЛ Н. М. Фоміну обрано головою Громадської Ради Державного управління охорони навколишнього природного середовища в Черкаській області. Черкаська ОО ВЕЛ займає цілеспрямовану, активну, громадську позицію щодо стану довкілля свого регіону.

Чернігівська організація конструктивно співпрацює з органами державної влади в питаннях проведення природоохоронних заходів: державним управлінням охорони природи в Чернігівській області; районними екологічними інспекціями; громадською радою екологічних організацій Чернігівської області, управлінням освіти.

Великий блок діяльності **Київської міської організації ВЕЛ** складає співпраця з органами державної влади.

Київська міська організація Всеукраїнської екологічної ліги співпрацює з Державним управлінням охорони навколишнього природного середовища м. Києві, Постійною комісією Київради з питань екологічної політики, управлінням охорони навколишнього природного середовища при КМДА з питань екологічних проблем міста Києва, Головним управлінням освіти і науки м. Києва, провідними науковими та науково – дослідницькими інститутами, вищими й середніми навчальними закладами, бібліотеками, музеями, ботанічними садами, Київським зоопарком.

КМО ВЕЛ є членом Громадської Ради при Державному управлінні охорони навколишнього природного середовища. Активісти ліги брали участь у нарадах управління охорони навколишнього природного середовища при КМДА з питань екологічних проблем міста Києва та співпраці з громадськими організаціями в їх вирішенні.

Севастопольська МО ВЕЛ тісно співпрацює з органами державної влади. Брали участь у підготовці і реалізації спільної програми «Вода для життя» (Севастопольська МО ВЕЛ, дитяча бібліотека ім. Гайдара, Водоканал, управління охорони навколишнього природного середовища в місті Севастополі). У рамках виконання програми проведено два тренінги по воді, виїзне засідання.

Проведено конкурс дитячих екологічних малюнків та плакатів разом з управлінням охорони навколишнього природного середовища та дитячою бібліотекою ім. Гайдара.

РЕГІОНАЛЬНІ ЗАХОДИ

Обласні організації ВЕЛ проводять згідно своїх планів ряд цікавих заходів.

Вінницька ОО ВЕЛ. Акцію «Жовте листя» проводять Вінницький МО, Барський МО, Хмельницький РО ВЕЛ. Прибирають парки, сквери, прибудинкові території. Інформують про шкідливість спалювання листя.

Волинська ОО ВЕЛ з 2003 р., вже п'ять років, проводить акцію «Репатріація рідкісних видів рослин».

Дніпропетровська ОО ВЕЛ проводить вже традиційні обласні акції «Листопад» та «Стерня», головна мета яких інформування населення про шкідливість спалювання опалого листя та пожнивних залишків. Заходи висвітлювало обласне телебачення, передача «Людина та природа». Стали традиційними акції «Чисті береги» та «Чистий двір».

Донецька ОО ВЕЛ проводить акції «Зелена діброва», «Чистий дендрарій» (прибирання побутового сміття на території Путилівського лісу та дендрарію Донецького ботанічного саду). В акції взяли участь 400 учнів, студентів, викладачів.

Закарпатською ОО ВЕЛ вже другий рік бере участь в організації святкування дня Дунаю на Україні, організованому Міжнародною комісією з охорони р. Дунай (ICPDR). За відмінну організацію святкування дня Дунаю в Закарпатській області, Закарпатська ОО ВЕЛ отримала диплом, та була включена до єдиного переліку організацій та спонсорів всіх країн басейну р. Дунай і надрукована ICPDR в підсумковому календарі.

В рамках Дня захисту клімату (23 листопада) члени **Львівської ОО ВЕЛ** взяли участь в акції, яку організувала Британська Рада в Україні. Акція проходила

в м. Києві, де було організовано багато різноманітних заходів, спрямованих на збереження довкілля: театралізована хода-марш на захист клімату; виставка автомобілів, оснащених енергогенеруючими технологіями та моделей, що демонстрували сучасні досягнення в розвитку відновлюваної енергетики, ідеї по зменшенню енергоспоживання та зниженню викидів парникових газів; виставка льодових скульптур (земна куля, білий ведмідь та пінгвін), які демонстрували вразливість нашого світу до глобального потепління; екологічний квест-екскурсія в центрі Києва. Члени Львівського осередку ВЕЛ були присутніми в Києві зі своїм плакатом і гаслом: «Клімат змінюється, а що ти зробив для природи?».

Полтавська організація здійснює багато регіональних природоохоронних заходів: акція «Дизайн сучасної школи», конкурс «Краще шкільне подвір'я».

Взимку члени **Сумської організації ВЕЛ** здійснюють регіональні заходи: навесні – акцію «Черемша» (проведено 10 рейдів в місцях торгівлі, затримано трьох порушників), заходи до Дня довкілля (прибирання території), «Екологічний збір» (святкування в клубі Дня Землі, екскурсія до урочища, трудовий десант). Члени Сумської ОО ВЕЛ влітку здійснили подорож до НПП «Шацький», започаткували акцію з пропаганди охорони навколишнього середовища «Заради майбутнього довкілля».

Члени **Херсонської ОО ВЕЛ** брали активну участь у таких акціях: «Інвентаризація зелених насаджень в м. Херсоні»; «Збережемо острів Джарилгач»; «За територію без ядохімікатів».

Черкаські активісти проводили регіональні природоохоронні заходи: акцію «Прибери своє місто», екологічні рейди по пляжах м. Черкаси, акцію «Жовте листя».

Чернігівська ОО ВЕЛ. Проведена регіональна акція «За чисту Ялівщину» – упорядкування території урочища, інформаційна компанія серед громадськості.

Севастопольська МО ВЕЛ. Вже не перший рік успішно проводиться акція «Зелений офіс» (збір макулатури). Систематично проводить свої засідання «Зелена вітальня». Обговорюються різні екологічні проблеми та окремі питання екологічного змісту – «Прекрасні ви – береги Тавриди».

РОБОТА СІЛЬСЬКИХ, РАЙОННИХ, МІСЬКИХ ОСЕРЕДКІВ ВЕЛ

Вінницька ОО ВЕЛ. **Чечельницький РО ВЕЛ** проводить акцію «Амброзія – небезпечна рослина». Акцію «Нове життя джерел» провели **Соколівський, Михайлівський, Височанський СО ВЕЛ, Оратівський, Теплицький, Калинівський РО ВЕЛ.** Акцію «Жовте листя» проводять **Вінницький МО, Барський МО, Хмільницький РО ВЕЛ.** Прибирають парки, сквери, прибудинкові території. Закликають населення не спалювати листя; досліджують прибережні території малих річок м. Вінниці (Південний Буг, Вишенька, П'ятничанка, Тяжилівка, Вінничка) визначають показники якості води та вплив на них господарської діяльності. Прибирають території, розчистили джерела.

Волинська ОО ВЕЛ. **Ківерцівський РО** провів районний екологічний семінар «Екологічна освіта в сільській школі». **Шацький РО** провів районний семінар «Ліс – легені України». Заходи висвітлювалися у пресі.

Дніпропетровська ОО. **Апостолівський РО ВЕЛ** провів заходи, присвячені Всесвітньому дню води. Були зібрані урочисті збори в управлінні, на яких були

представлені доповіді, що стосуються водного фактора на державному і місцевому рівнях, стратегічні цілі і головні напрямки розвитку водогосподарського комплексу. Святкування продовжилося на березі Каховського водосховища із залученням працівників Мирянської сільської ради та учнів Мирянської ЗОШ № 2. Заходи мали еколого-просвітницький характер. По всій території були вивішено інформаційні стенди. Були проведені конкурси на кращий вірш про воду та вікторини екологічного напрямку. Учня була проведена пізнавальна екскурсія по території її насосної станції № 25.

Самарський РО в м. Дніпропетровську вже не перший рік намагається закрити Ігреньське сміттєзвалище та не допустити облаштування муніципального полігону ТПВ у «Балці Панкратьева», де зростає значна кількість рослин, занесених до Червоної книги України, а також до Всесвітнього та Європейського червоного списків. В цьому році активісти РО почали підготовку до створення ландшафтного заказника загальнодержавного значення на території «Балки Панкратьева».

Синельниківський РО ВЕЛ підготував екологічний паспорт району, методичні рекомендації щодо прокладання та проведення маршрутів екологічних стежок до водних об'єктів на прикладі р. Татарка.

Районними осередками ВЕЛ підготовлені екологічні паспорти Синельниковського, Апосталівського, Магдалинівського районів.

Житомирська ОО ВЕЛ. **Бердичівський РО ВЕЛ** бере активну участь у різноманітних природоохоронних акціях, конкурсах, проектах. Під час акції «Нове життя джерел» активісти ВЕЛ розчищають й впорядковують джерела; акції «Посади своє дерево» – було висаджено 6 га лісу в Половецькому районі, 1000 осокор в Скалівському районі, закладено алею Слави із 300 ялинок разом із Маркушівським осередком ВДС «Екологічна варта».

Члени Бердичівського РО ВЕЛ проводять екскурсії екологічними стежками Житомирщини, знайомлять із природними об'єктами рідного краю.

Київська ОО ВЕЛ. **Білоцерківський МО ВЕЛ** бере участь у кампанії протесту проти будівництва сталепрокатного заводу потужністю 1,8 млн тонн сталевих продукції в рік в м. Біла Церква. Будівництво вищезазначеного підприємства здійснюється з грубими порушеннями вимог природоохоронного законодавства. Особливу тривогу викликає майбутнє річки Рось, водність якої вже сьогодні досягла критичного рівня, а якість води не дозволяє використовувати її для рекреаційних цілей. Проти незаконного будівництва виступають мешканці м. Біла Церква, сіл Шкарівка та Піщане, жителі міст Корсунь-Шевченківський, Богуслав, Миронівна, Рокитне.

Сквирський осередок ВЕЛ продовжує боротьбу проти будівництва заводу з виробництва скловкна (на сьогодні будівництво заводу зупинено).

Черкаська ОО ВЕЛ. **Члени Корсунь-Шевченківської РО ВЕЛ** зайняли чітку позицію щодо недопущення будівництва сталепрокатного заводу в Білій Церкві, декілька разів вони приєднувалися до жителів Білої Церкви під час акцій протесту (перша акція проходила в м. Біла Церква, друга – перед будівлею Кабінету міністрів України). Учасники акцій протесту вимагали припинити спорудження заводу, що несе загрозу екологічному становищу р. Рось.

11 червня Корсунь-Шевченківської РО направила до голови Тимчасової слідчої комісії у Верховній Раді України клопотання (зібрано 1500 підписів) щодо недопущення будівництва даного сталепрокатного заводу. До цього клопотання було додано пакет документів, які підтверджують складний екологічний стан річки. Було запропоновано включити до слідчої комісії представників громади міста, що передбачено законодавством.

В жовтні активісти Корсунь-Шевченківської РО ВЕЛ провели на громадських засадах акцію по відновленню історичного джерела та посадці дерев; було висаджено більше 200 дерев на березі Росі в Карашині. 22 жовтня відбулася конференція «Бути чи не бути річці Рось?», в якій взяли участь представники влади: начальник управління Міністерства охорони навколишнього природного середовища В. М. Гаптар, начальник Державного управління меліорації і водного господарства «Черкасиводгосп» С. Ф. Пазинич. В круглому столі брали участь члени районного осередку ВЕЛ, в тому числі голова районної організації ВЕЛ О. С. Майдаченко, міські екологи, координатор Корсунь-Шевченківської РО ВДС «Екологічна варта» В. Б. Поліщук та молодь, інші представники громадськості.

Черкаська МО ВЕЛ проводить велику інформаційно-просвітницьку роботу. Проводяться засідання за різними тематиками на базі Черкаського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників: «Аналіз стану екологічної безпеки в Черкаській області за останнє десятиріччя» (22.09), «Вплив основних ксенобіотиків на стан довкілля і здоров'я населення Черкаської області» (13.10). Члени МО взяли участь у заходах, присвячених Міжнародному дню відмови від паління, в цей день були проведені лекції, бесіди щодо негативного впливу паління на здоров'я людини і стан навколишнього середовища.

Підготовлено до друку посібник «Екологічне інспектування», автор – Н. І. Свояк.

Сумська ОО ВЕЛ. Члени **Краснопільської РО** взяли під патронат громадську водойму в селищі Краснопілля, з метою створення заказника вивчають популяції бранджки. В жовтні-листопаді був проведений конкурс екоплакатів та малюнків (тематика робіт – екологічні проблеми рідного краю). **Пушкарівський СО ВЕЛ** продовжує проводити моніторинг по білому лелеці, проводиться систематичне спостереження (понад 10 років) за популяцією білого лелеки, зараз вже 8 гнізд.

Тернопільська ОО ВЕЛ. **Бережанський РО ВЕЛ** розробляє проекти, які фінансуються, одержують гранти. Проведено конкурс-виставку «Замість ялинки – зимовий букет» в краєзнавчому музеї.

Харківська ОО ВЕЛ. Члени **Валківського РО ВЕЛ** провели благоустрій шкільних територій, сільського стадіону та пам'ятника слави, суботник в Литвинівському дендропарку.

Чернігівська ОО ВЕЛ. **Ріпкинським РО ВЕЛ** були організовані міжрайонні семінари для членів ВЕЛ по організації екологічних стежок. Було 3 заїзди по 15 чоловік – студенти, вчителі. Під час семінару були організовані екскурсії по екологічним стежкам.

Членами Прилуцького МО ВЕЛ була організована екологічно-краєзнавча екскурсія по р. Удай. В заході брали участь студенти і викладачі Прилуцького гуманітарно-педагогічного коледжу.

РОБОТА З ДІТЬМИ ТА МОЛОДІЮ

Всеукраїнська екологічна Ліга сприяє діяльності ВДС «Екологічна варта».

Надається допомога у впровадженні активної природоохоронної діяльності, співпраці з державними установами, освітніми закладами, засобами масової інформації. Проведено ряд освітніх заходів у 2008 р.

18 квітня у рамках святкування Дня Довкілля відбувся Всеукраїнський фестиваль екологічної творчості молоді «Свіжий вітер». Цього року у фінальній частині фестивалю взяли участь 17 колективів, а загалом, протягом року в міських та обласних конкурсах виступило більше ста екотеатрів з міст та сіл України – це театри, дитячі колективи зі шкіл, ліцеїв, гімназій, творчих закладів, в яких є осередки «Екологічної варти».

За всебічної підтримки ВЕЛ, було організовано роботу Навчально-тренінгового центру «Екологічна варта».

За сприяння Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту було оздоровлено дітей-сиріт, членів Всеукраїнської дитячої спілки «Екологічна варта», з Волинської, Донецької, Луганської, Чернівецької областей.

3 8 по 19 червня відбувся міжнародний екологічний семінар з вивчення об'єктів природно-заповідного фонду для студентів України, Польщі, Росії, Узбекистану.

3 29 липня по 5 серпня було організовано навчальну зміну у літньому Навчально-тренінговому центрі у м. Севастополь для координаторів міських, районних, селищних осередків ВДС «Екологічна варта». Мета: дати інформацію щодо організаційних засад у роботі районних, міських, селищних осередків ВДС «Екологічна варта», інформувати щодо засад розбудови структури районних, міських, селищних осередків, провести обмін досвідом щодо програмної діяльності осередків. Були висвітлені такі теми, як розбудова організаційної структури; структура дитячої громадської організації; співпраця з органами державної влади та місцевого самоврядування; планування роботи; проведення тематичних заходів; складання проектів; екологічні ігри у роботі дитячої організації, співпраця із засобами масової інформації. Були підготовлені та розповсюджені методичні матеріали, комплект методичної літератури. У семінарі взяли участь представники з 27 осередків.

1-2 жовтня в м. Києві відбулася Всеукраїнська студентська конференція «Освіта, наука, релігія на захисті довкілля», яку проводив Національний молодіжний центр «Екологічні ініціативи» за підтримки Всеукраїнської екологічної ліги та Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту. Конференція зібрала понад 100 молодих науковців з усіх регіонів України, які під час секційних засідань розглянули низку важливих питань:

4-6 листопада в м. Києві проведено семінари Школи лідера-еколога. Під час роботи програми відбулись тренінги «Дім, в якому ти живеш», «Планування екологічних кампаній», «Лідерські якості та комунікативні зв'язки у колективі»,

«Моє місце на Землі», «Молодь та природоохоронна пропагандистська діяльність», «Виховання лідерських якостей особистості», «Я – лідер». Діти відвідали семінар-тренінг «Організація роботи екологічної стежини силами громадських організацій, ознайомились із перспективами оптимізації озеленення територій навчальних закладів» у Науковому центрі екомоніторингу та біорізноманіття мегаполісу НАН України та із експозиціями Національного науково-природничого музею НАН України.

Правління Вінницької ОО ВЕЛ спрямовує увагу на молодь, залучаючи до лав ВЕЛ студентів, молодих викладачів і науковців, учителів та старшокласників. Саме вони повинні формувати новий громадський підхід до розв'язання екологічних проблем Волині.

Силами Дніпропетровської ОО ВЕЛ на базі Присамарського міжнародного біосферного стаціонару регулярно проводяться тематичні екскурсії та лекції з вчителями та учнями міста та області.

Правління Херсонської ОО ВЕЛ розгорнуло системну роботу з юнацькою бібліотекою в питаннях екологічного виховання дітей та юнацтва. Організовано постійно інформаційно-пропагандистську виставку з питань екології.

Черкаська ОО ВЕЛ провела презентацію «Екологічної енциклопедії» на семінарі для керівників центральних районних бібліотек на базі обласної бібліотеки для юнацтва ім. Симоненка, молодіжну наукову конференцію «Здобутки молодих науковців – на вирішення екологічних проблем Черкащини».

На базі Черкаського державного технологічного університету відбулася IV обласна молодіжна науково-практична конференція «Екологічно безпечне використання водних ресурсів Черкащини – шлях до поліпшення якості питної води» (04.12.08).

РОБОТА ЗІ ЗМІ

На національному рівні у 2008 р. систематично висвітлювалися всі заходи та акції ВЕЛ – більше 2 тис. повідомлень в пресі, радіо, TV.

Обласні осередки активно співпрацюють зі ЗМІ.

Найбільш налагоджена співпраця зі ЗМІ такими обласними організаціями Ліги: Вінницькою, Волинською, Дніпропетровською, Закарпатською, Чернігівською, Черкаською, та Київським МО ВЕЛ.

Вінницька ОО ВЕЛ співпрацює з газетами: «Вінницькі Відомості», «Місто», «Вінниччина», «Життєві обрії», «Слово педагога».

Роботу Волинської обласної організації висвітлюють газети «Волинь», «Віче», «Волинський вісник», «Україна і світ сьогодні».

Спеціалісти Закарпатської ОО ВЕЛ виступали на Обласному телебаченні, публікували матеріали спостережень за забрудненням атмосферного повітря в обласній газеті.

Запорізька ОО ВЕЛ співпрацює із ЗМІ: газети – «Запорізька правда», «Запорізька січ», «МІГ», «Індустріальне Запоріжжя», «Панорама», радіо – «Юніверс», «Великий луг», телебачення – ТРК «Алекс», ТРК «Запоріжжя», ТВ-5.

Діяльність Черкаської організації висвітлюється в ЗМІ, зокрема, газеті «Місто», «Нова доба», «Черкаський край», «Акцент», обласному телеканалі «Рось».

Робота із засобами масової інформації налагоджена в Чернігівській ОО ВЕЛ. Чернігівське обласне та міське.

КМО ВЕЛ співпрацює з засобами масової інформації. Заходи організації висвітлюють газети: «Освіта України», «Україна і світ сьогодні», «Хрещатик», «Київський вісник»; радіо «Голос Києва», «Голос України», «Столиця», «Континент», студія «Майдан», Українське радіо; УТ-1, ТРК «Київ», СТБ, «Тоніс», ТРК «Єра», «1+1», 5 канал, ІНТЕР, ICTV.

Значно посилилась роль нашого сайту (www.ecoleague.net) у формуванні позитивного іміджу ВЕЛ. За рік нас відвідало 50 тис. осіб (географія дуже широка: практично всі країни Європи, південна Америка, США, Канада, Австралія, країни СНД).

ПРОПАГАНДИСТСЬКО-ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Протягом 2008 р. Всеукраїнською екологічною лігою було видано:

- третій (останній) том Екологічної енциклопедії;
- матеріали науково-практичної конференції «Екологічні проблеми гірничо-металургійного комплексу України за умов формування принципів збалансованого розвитку»;
- презентаційний буклет Екологічної енциклопедії;
- буклет «Генетично-модифіковані організми: ризики та загрози».

Започаткова нова серія книг «Бібліотека Всеукраїнської екологічної ліги», вже вийшло два видання:

- Матеріали Українського екологічного конгресу-2007 «Збалансований розвиток України – шлях до здоров'я і добробуту нації».
- Марушевський Г. Б. Етика збалансованого розвитку.

Видається щомісяця бібліотечка ВЕЛ. В цьому році вийшли тематичні розробки серії «Охорона навколишнього природного середовища», «Екологічна освіта та виховання» (видано 12 збірок. Зміст можна переглянути на сайті ВЕЛ: <http://www.ecoleague.net/34903999-175.html>).

Видається журнал «Екологічний вісник», Реферативний журнал «Екологія». Відкрита підписка на ці видання (зміст журналів за 2008 р. можна переглянути на сайті ВЕЛ: <http://www.ecoleague.net/65490196-172.html>).

ВЕЛ співпрацює з бібліотеками. В рамках нашого освітнього проекту «ВЕЛ – бібліотекам України», присвяченому святкуванню 10-ї річниці ВЕЛ, безкоштовно передано комплекти літератури (до 40 найменувань) 470 районним та міським бібліотекам в усіх областях України, м. Києва і Севастополя, АР Крим.

Вінницькою ОО ВЕЛ за звітний період було видано інформаційно-просвітницькі буклети «Хижі птахи Вінниччини», «Ви маєте право це знати», «Генетично модифіковані організми: ризики та загрози», плакати «Планета потребує твого захисту».

За звітний рік Сумською ОО ВЕЛ було виготовлено 50 листівок, присвячених акції «Первоцвіт», 30 – «Заради майбутнього довкілля», видано

збірку робіт конкурсу «Мій голос я віддаю на захист природи» за номінацією «Позакласний захід екологічного спрямування» (200 екз.).

За участю активістів Херсонської ОО ВЕЛ видано монографію з питань оптимізації зрошення та його розвитку з урахуванням вимог екологічної політики; проведено збір науково-дослідницького матеріалу по темі «Соціально-екологічне становище в м. Херсоні». В 2008 р. ХОО ВЕЛ спільно з Херсонською державною телерадіокомпанією створили два телефільми з питань ГМО (по 20 і 10 хв.), які тричі були показані по обласному телебаченню. Голова ХОО ВЕЛ В. А. Ідаятов тричі виступив по обласному радіо – з питань ГМО, підтоплення, підведення підсумків виїзного засідання Комітету ВР України. За ініціативи В. А. Ідаятова та О. Купцової на обласному телебаченні було проведено круглий стіл з питань ГМО. Матеріали щодо підтоплення були опубліковані в газетах «Таврійський край», «Екологічний вісник Херсонщини».

За звітній період Черкаська ОО ВЕЛ видала екологічний плакат «Первоцвіти Черкащини», збірник матеріалів молодіжної науково-практичної конференції «Еколого-небезпечне використання водних ресурсів Черкащини – шлях до поліпшення якості питної води», навчальне видання «Екологічне інспектування (Н. І. Свояк), книжку для дошкільників «Кап-кап», стенд «Технологічна схема отримання питної води».

Активно йде роботи з підготовки публікацій до журналу «Екологічний вісник»: активістами Вінницької ОО ВЕЛ подано три статті до «Екологічного вісника» («Інноваційні підходи щодо створення національної системи природних парків як об'єктів регіональної екологічної мережі», «Аналіз техногенних ризиків від зберігання накопичених пестицидних препаратів у Вінницькій області», «Тваринний світ проектованого регіонального ландшафтного парку «Мурафа»); Волинської ОО ВЕЛ підготовлено п'ять публікацій («Екологія людини в контексті збалансованого розвитку», «Екологічна освіта як складова природоохоронних знань суспільства», «Валеологічна культура і екологічне виховання», «Лісова пісня» під загрозою», «Нові аспекти раціонального природокористування»); Закарпатської ОО ВЕЛ – дві публікації до «Екологічного вісника» («Вплив забруднень атмосферного повітря в Ужгороді на захворюваність органів дихання серед дітей», «Природно-ресурсний потенціал та збалансований розвиток Закарпаття»); Рівненської ОО ВЕЛ – дві статті («Проблеми використання фосфоритної агро руди як природного ресурсу у сільському господарстві», «Захист та збереження біорізноманіття рідкісних рослин»); Тернопільської ОО ВЕЛ – одна («Медико-екологічні проблеми в сучасних умовах»); Черкаської ОО ВЕЛ – чотири статті («Розроблення технології переробки цинковмісних шлаків ВАТ «Черкаське хімволокно» як альтернативного джерела сировини для виробництва цинкового купоросу», «Виробництво етилових естерів жирних кислот як біодизеля – приклад переходу до збалансованого природокористування», «Виховання молоді в навчальних закладах освіти з проблем раціонального водокористування», «Використання рослинних відходів – шлях до збереження природних лісових ресурсів України»; Київської МО ВЕЛ – дві статті («Ризики харчування генетично модифікованими

продуктами», «Мікобіота як складова біорізноманіття у заповідниках та національних парках України»).

Вже декілька років ВЕЛ проводить інформаційно кампанії щодо інформування населення про проблеми, пов'язанні з використанням ГМО. Протягом 2006-2008 рр. було проведено ряд заходів (семінари, круглі столи, конференції), багаторазові виступи на радіо, телебаченні всеукраїнського та регіональних рівнів, публікації в пресі щодо генетично модифікованих продуктів.

В 2008 р. Всеукраїнська екологічна продовжила інформаційну кампанію щодо інформування населення про генетично модифіковані організми.

Всеукраїнська екологічна ліга ініціювала розгляд питання про біобезпеку на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (березень). Для членів комітету та запрошених були підготовлені інформаційні пакети та представлена аналітична записка, були підготовлені та розповсюджені «Пропозиції Всеукраїнської екологічної ліги з посилення біобезпеки в Україні». На засіданні Комітету виступала Т. В. Тимочко, яка представила аналітичну записку, підготовлена спеціалістами ВЕЛ. Депутати вирішили підтримати адаптацію українського законодавства з питань біобезпеки до європейського.

ВЕЛ ініціювала також обговорення питань поводження з ГМО на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Підготовлено пропозиції до Програми уряду, розділ 1.7. «Чисте та безпечне довкілля».

ВЕЛ внесла питання біобезпеки для обговорення на засідання Громадської ради всеукраїнських організацій природоохоронного спрямування при Міністерстві охорони навколишнього природного середовища.

5 червня 2008 р. ВЕЛ розпочала загальноукраїнську інформаційну кампанію щодо генетично модифікованих продуктів «Обери справжнє» у Всесвітній день охорони навколишнього середовища. По всій Україні за ініціативою ВЕЛ в цей день відбулися прес-конференції, виступи науковців у засобах масової інформації, виставки та інші заходи, метою яких було:

- привернення уваги громадськості до можливих загроз, що несуть продукти, які містять генетично модифіковані організми, для здоров'я людей і, особливо, дітей, а також навколишнього середовища;
- сприяння підвищенню споживчої культури українських громадян, через їх уважне ставлення до супроводжувальної інформації, що вміщена на продуктах харчування та свідомий вибір у питаннях здорового харчування;
- спонукання органів державної влади до посилення контролю за якістю харчових продуктів та запровадження обов'язкового маркування продуктів, які містять ГМО.

Заходи, які розпочали загальноукраїнську інформаційну кампанію щодо генетично модифікованих продуктів «Обери справжнє!»

Область	Зміст заходів, які проводять осередки Всеукраїнської екологічної ліги
Волинська	Проведення громадських слухань щодо ситуації, пов'язаної з генетично модифікованими організмами в Україні (в державному управлінні охорони

	навколишнього природного середовища у Волинській області).
Дніпропетровська	Круглий стіл в обласній бібліотеці для юнацтва ім. Светлова. Обговорення питань, пов'язаних з біобезпекою на Громадській раді при державному управлінні охорони навколишнього природного середовища. Пятихатський районний осередок ВЕЛ – виступи на радіо та телебаченні.
Донецька	Круглий стіл з питань ГМО в Будинку природи м. Донецька. Дебальцівський міський осередок ВЕЛ проводить круглий стіл, присвячений питанням біобезпеки та поводження з ГМО. Серед запрошених представники державних органів, вчителі, громадськість та ЗМІ.
Житомирська	Рейд з представниками ЗМІ, державної екологічної інспекції по торговим центрам міста, перевірка маркування харчових продуктів на наявність генетично модифікованих організмів. Організація слухань з різними представниками районних громадських організацій «Українці мають право знати про те, що вони споживають...» (Бердичівський РО ВЕЛ).
Закарпатська	Круглий стіл з представниками ЗМІ, держстандарту, ветеринарної медицини та інших.
Запоріжжя	Виступи на радіо, повідомлення в пресі. Круглий стіл «Міфи в екології», присвячений проблемам, пов'язаними з ГМО (в Запорізькому національному університеті).
Одеська	Круглий стіл з питань ГМО в Центральній бібліотеці ім. Горького (м. Білгород-Дністровський).
Полтавська	Засідання круглого столу, присвяченого питанням, пов'язаними з ГМО (в Хорольському агропромисловому коледжі).
Сумська	Рейд з представниками ЗМІ по торговим центрам міста, перевірка маркування харчових продуктів на наявність генетично модифікованих організмів.
Харківська	Круглий стіл спільно з обласною екологічною інспекцією та управлінням Держпрому з питань біобезпеки.
Херсонська	Зустріч представників обласної організації ВЕЛ зі студентами Херсонського економіко-правового університету, проведення лекцій з питань біобезпеки в Україні. Виступи на обласному радіо. Проведення опитування щодо поінформованості громадян з питань генетично модифікованих продуктів (в торгових центрах Херсона).
Хмельницька	Круглий стіл з питань біобезпеки на базі Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Серед запрошених вчителі біології, географії, екології з навчальних закладів області, представники ЗМІ. Семінар для керівників методичних об'єднань вчителів природничого циклу. Лекції для студентів у Хмельницькому національному університеті та Хмельницькому університеті управління та права. Організовано інформаційні виставки з питань біобезпеки в Україні в бібліотеках міста. Інформаційні бесіди для учнів 5-8, 10 класів, які проходять практику.
Черкаська	Прямий ефір «ГМО – міфи та реалії» на ТРК «Рось» о 16.00.
Чернівецька	Круглий стіл «Вплив на здоров'я людини ГМО».
Чернігівська	Проведення занять з дітьми за темою «Що таке генетично модифіковані продукти?» (в Чернігівському міському Центрі туристсько-оздоровчої та

	виховної роботи з дітьми та молоддю).
Київська міська	Лекції для студентів у вищих навчальних закладах столиці. Виступи на радіо та телебаченні. Рейд з представниками ЗМІ по торговим центрам міста, перевірка маркування харчових продуктів на наявність генетично модифікованих організмів. Прес-конференція в УНІАН.